

Tehtäviä kirjasta

► Opettajan materiaali ◄

Satu Leisko

Kahoot!

Unohtunut poika -kirjasta on tehty Kahoot!-peli. Peli löytyy Kahoot!-palvelusta käyttäjän OpikeKVL tekemistä julkisista peleistä. Hae pelejä hakusanalla OpikeKVL.

Peli löytyy myös linkistä <https://play.kahoot.it/#/k/b52a0c3a-7fe2-4d29-b36e-32a7ae446c10>

Palautetta peleistä voi lähettää osoitteeseen opike@kvl.fi.

Oppimateriaalikeskus Opike, 2019

ISBN 978-951-580-677-2

www.opike.fi

Peruskysymykset

Tavoitteet: tekstin ymmärtämisen harjoittelu, kirjallinen/suullinen tuottaminen ja tekstin referointi, kirjallisuusanalyysin harjoittelu, keskustelu- ja yhteistyötaidot ryhmätoteutuksissa.

Valitse omalle ryhmällesi sopivin tai sopivimmat toteutustavat vaihtoehdoista **A-C**.

Toteutustavat:

- A)** Kirjoita vastaus.
- B)** Puhu parin kanssa. Etsikää vastaukset kirjasta, tarvittaessa luvuittain.
- C)** Ryhmätehtävä: Ryhmät saavat 1–4 kysymystä. Selvittäkää vastaukset kysymyksiin.
Tehkää posterit, jossa on kuvalliset vastaukset kysymyksiin. Piirtäkää itse tai leikatkaa kuvia lehdistä.
Posterit voi olla myös sähköinen, esimerkiksi Padletissa tai muulla vastaavalla alustalla.

Poimi listasta haluamasi kysymykset oppilaille.

Tekijät

1. Kirjan nimi on Unohtunut poika.

Kuka sen on kirjoittanut?

(vihje: kansi ja kirjan toinen sivu)

2. Milloin kirja on ilmestynyt?

(vihje: kirjan toinen sivu)

3. Onko tämä tavallinen kirja?

Kirjan takana on tämä merkki:

Mitä se tarkoittaa?

(vihje: Etsi internetistä hakusanalla "selkotunnus".)

4. Kuka on piirtänyt kirjan kuvat?

Hän on kuvittaja.

(vihje: kirjan toinen sivu)

5. Kirjassa on kuvia henkilöistä ja paikoista.

Mikä on sinun suosikkikuvasi? Miksi?

Henkilöt

- 6. Kuka on kirjan päähenkilö?
Mitä tiedät hänestä?**
(vihje: sivu 4 ja takakansi)

- 7. Onko kirjassa muita henkilöitä?**
(vihje: sivut 3–5, 16, 21–23, 53, 68, 72, 79)

- 8. Ketkä ovat kirjassa Veetin ystäviä?
Ketkä eivät ole päähenkilön ystäviä?**
(vihje: sivut 3–5, 16, 21–23, 53, 68, 72, 79)

- 9. Kuka on Ihti?**
(vihje: sivu 22)

- 10. Millaisia liekot ovat?
Miltä he näyttävät?**
(vihje: sivut 19–22, 36)

Paikat

- 11. Missä paikassa kirjan tapahtumat ovat?
Tapahtuuko kaikki samassa paikassa?**
(vihje: luvut 1–3, sivu 21)

- 12. Miltä Harsomaailma näyttää?**
(vihje: sivu 16)

- 13. Missä liekkojen leiri on?
Millainen paikka se on?**
(vihje: sivut 35–38)

- 14. Mikä vuodenaika kirjassa on?**
(vihje: sivut 14 ja 79)

Juoni

15. Mitä kirjassa tapahtuu?

Kerro omin sanoin lyhyesti.

Tapahtumat ovat kirjan juoni.

(vihje: koko kirja)

16. Mitä tapahtuu Veetin kotona, koulussa ja kotimatalla?

Kerro lyhyesti.

(vihje: luvut 1-3 ja 17)

17. Mitä tapahtuu Harsomaailmassa?

Kerro lyhyesti.

(vihje: luvut 4-15)

18. Kuinka kauan tapahtumat kestävät?

(vihje: sivu 81)

19. Miten Veeti joutuu Harsomaailmaan?

(vihje: sivut luvut 3-4)

20. Miksi liekot ovat metsässä?

(vihje: sivu 23)

21. Mikä seuraa Veetiä ja liekkoja metsässä?

(vihje: sivut 35, 43, 45)

22. Mikä yllätys liekoilla on Veetille?

(vihje: sivut 44-46)

23. Kenet Veeti näkee yöllä?

(vihje: sivut 53-55 ja 70)

**24. Ketkä auttavat liekkoja
valtaamaan ollumien kaupungin?**

(vihje: luku 12)

**25. Miksi Veetiä hermostuttaa lähteä
liekkojen kaupunkiin?**

(vihje: luku 13)

**26. Ketkä Veeti tapaa metsässä,
kun hän palaa kotiin?**

(vihje: sivu 79-80)

Teema

**27. Miksi Veeti ajattelee,
että hän ei ole sankari?**

(vihje: sivut 32-35)

**28. Miksi Veeti ajattelee,
että hänen veljensä Viljami on erityinen?**

(vihje: sivut 3-6)

**29. Ketä ystäväänsä Veeti ajattelee paljon?
Miksi?**

(vihje: sivu 5, 37, 44, 69, 74, 85-86)

**30. Mitä mieltä sinä olet kirjasta?
Miksi?**

Peruskysymykset - oikeat vastaukset opettajalle

Tämän tehtävän kysymykset on tarkoitettu ohjaamaan oppilaita kohti kirjallisuusanalyysia. Alla on tiedolliset mallivastaukset kysymyksiin. Nämä vastaukset on tarkoitettu opettajan apuvälineeksi. Oppilaiden tuotosten ei tarvitse olla samanmuotoisia tai yhtä tarkkoja. Näitä mallivastauksia ei myöskään ole tarkoitettu jaettavaksi suoraan oppilaille, vaan ne ovat opettajan työkalu. Tärkeintä tehtävän käsittelyssä on saada oppilaat positiivisessa hengessä prosessoimaan kirjaa, jonka he ovat lukeneet/kuunnelleet kokonaan. Moneen vastaukseen on mahdollista sisällyttää myös oppilaiden omaa tulkintaa kirjasta, tarinasta ja sen teemoista, ja tähän on hyvä kannustaa.

Tekijät

1. Kirjan nimi on Unohtunut poika. Kuka sen on kirjoittanut?

Satu Leisko.

2. Milloin kirja on ilmestynyt?

Vuonna 2017.

3. Onko tämä tavallinen kirja? Kirjan takana on tämä merkki: Mitä se tarkoittaa?

Tämä on selkokirja. Kirja on helpompi lukea kuin tavallinen kirja.

4. Kuka on piirtänyt kirjan kuvat? Hän on kuvittaja.

Kuvittaja on Marjo Nygård.

Henkilöt

6. Kuka on kirjan päähenkilö? Mitä tiedät hänestä?

Nuori poika, jonka nimi on Veeti. Hän ajattelee, että hän on liian tavallinen, eikä hänellä ole mitään erityistaitoja. Hän ei ole pitkä eikä lyhyt ja hänellä on keskiruskeat, lyhyet hiukset. Hänen ihonsa ei ole erityisen tumma eikä myöskään kovin vaalea, vaan jotakin siltä väliltä. Hänellä ei ole pisamia eikä hymykuoppia.

7. Onko kirjassa muita henkilöitä?

Veetin perhe: isä, äiti ja veli Viljami. Veetin ystävät Susanna ja Matilda. Liekkojen soturijoukko eli Kuippana, Hippi, Kuikuli, Kuihkanen ja liekkojen joukon johtaja Ihti. Lisäksi kirjassa esiintyy salaperäinen vaaleahiuksinen tyttö, suuri jänis, useita ollumeja, metsäneläimiä sekä lopussa etsintäpartioon kuuluvia ihmisiä, jotka etsivät Veetiä yöllä metsästä.

8. Ketkä ovat kirjassa Veetin ystäviä? Ketkä eivät ole päähenkilön ystäviä?

Oikeastaan kaikki muut kirjan hahmot ovat ystäviä tai ystävällismielisiä, paitsi ollumit. Veeti on kirjan alussa vähän vihainen perheelleen, mutta perhe on kuitenkin tärkeä hänelle.

9. Kuka on Ihti?

Ihti on liekkojen soturijoukon johtaja. Hänestä tulee myös Veetin hyvä ystävä.

10. Millaisia liekot ovat? Miltä he näyttävät?

Liekot ovat rohkeita ja taitavia taistelijoita. Heillä on läpinäkyvät siivet, mutta muuten he ovat ihmisen näköisiä, vain paljon pienempiä. Ystävilleen he ovat kilttejä, avuliaita ja ystävällisiä.

Liekot ovat sodassa ollumeja vastaan. Liekot ovat yleensä ystävällisiä, kilttejä ja vieraanvaraisia. Ollumit ovat häijyjä ja julmia.

Paikat

11. Missä paikassa kirjan tapahtumat ovat? Tapahtuuko kaikki samassa paikassa?

Tapahtumat sijoittuvat todellisen maailman kouluun, metsään ja lopussa Veetin kotipihaan. Harsomaailmassa ne sijoittuvat eri paikkoihin Harsomaailman metsässä, ollumien kaupunkiin ja liekkojen kaupunkiin.

12. Miltä Harsomaailma näyttää?

Metsä on aivan erinäköinen kuin normaalisti: Puista roikkuu liaaneja ja köynnöksiä, joista osa on paksumpia kuin Veetin käsivarsi. Lähellä sitä paikkaa, johon Veeti tulee ensiksi, on joki ja puunrungot kaartuvat sen ylitse ja muodostavat vihreitä siltoja sen päälle.

13. Missä liekkojen leiri on? Millainen paikka se on?

Se on valtavan suuren, onton puun sisällä. Leiriin vie ovi puun kyljessä. Sisällä on nuotiopaikka. Yläpuolella näkyy sininen taivas, ja aamulla pääskyselä lentävät sen yli. Yöllä Veeti näkee tähdet.

14. Mikä vuodenaika kirjassa on?

Todellisessa maailmassa on alkukevät, Harsomaailmassa kesä.

Juoni

15. Mitä kirjassa tapahtuu? Kerro omin sanoin lyhyesti. Tapahtumat ovat kirjan juoni.

Päähenkilö Veeti tuntee itsensä värittömäksi, liian tavalliseksi ja ajattelee, ettei hänellä ole mitään erityisiä taitoja tai lahjoja. Hänen vanhempansa kiinnittävät huomiota vain Veetin veljeen Viljamiin, joka on lahjakas jalkapallossa ja treenaa tosissaan. Koulun jälkeen Veeti lähtee seuraamaan ystäväänsä Susannaa, koska haluaa puhua Susannan kanssa. Pian Veeti alkaa epäillä, että Susanna salailee jotakin. Yhtäkkiä Susanna katoaa metsään. Kun Veeti menee perässä, hän joutuu Harsomaailma-nimiseen maailmaan. Siellä hän kohtaa liekkojen soturijoukon, joka taistelee pelottavia ollumeja vastaan. Veeti pääsee liekkojen soturijoukon osaksi. Alun vastoinkäymisten jälkeen hänestä tulee taitava taistelija. Veetin mukana Harsomaailmaan on tullut myös jänis, josta Veeti saa ystävän ja oppaan. Jänis auttaa Veetiä löytämään taitonsa ja voimansa. Välillä Veeti näkee myös salaperäisen vaaleahiuksisen tytön, joka muistuttaa Matiltaa, johon Veeti on ihastunut. Tytön ja jäniksen avulla Veeti löytää ollumien salaisen kaupungin, jota liekot ovat etsineet jo pitkään. Veeti, liekot ja metsäneläimet valtaavat kaupungin, jotta ollumit eivät voi enää piiloutua sinne. Sen jälkeen Veeti lähtee liekkojen kotikaupunkiin. Hän tietää kuitenkin, että hänen pitäisi palata kotiin perheensä ja ystäviensä luokse, vaikka hän onkin viihtynyt Harsomaailmassa hyvin. Kun Veeti lopulta palaa kotiin, etsintäpartio etsii häntä jo metsästä ja Veetin perhe odottaa häntä kotiin. He ovat kuitenkin huolissaan, eivät vihaisia.

16. Mitä tapahtuu Veetin kotona, koulussa ja kotimatalla? Kerro lyhyesti.

Päähenkilö Veeti tuntee itsensä värittömäksi, liian tavalliseksi ja ajattelee, ettei hänellä ole mitään erityisiä taitoja tai lahjoja. Hänen vanhempansa kiinnittävät huomiota vain Veetin veljeen Viljamiin, joka on lahjakas jalkapallossa ja treenaa tosissaan. Koulun jälkeen Veeti lähtee seuraamaan ystäväänsä Susannaa, koska haluaa puhua Susannan kanssa. Pian Veeti alkaa epäillä, että Susanna salailee jotakin. Yhtäkkiä Susanna katoaa metsään. Kun Veeti menee perässä, hän joutuu Harsomaailma-nimiseen maailmaan. Siellä hän viihtyy pitkään. Kun Veeti lopulta palaa kotiin, etsintäpartio etsii häntä jo metsästä ja Veetin perhe odottaa häntä huolissaan kotiin.

17. Mitä tapahtuu Harsomaailmassa? Kerro lyhyesti.

Kotimatalla Susanna katoaa yhtäkkiä metsään, ja kun Veeti menee perässä, hän joutuu Harsomaailma-nimiseen salaiseen paikkaan. Siellä hän kohtaa liekkojen soturijoukon, joka taistelee pelottavia ollumeja vastaan. Veeti pääsee liekkojen soturijoukon osaksi. Alun vastoinkäymisten jälkeen hänestä tulee taitava taistelija. Veetin mukana Harsomaailmaan on tullut myös jänis, josta Veeti saa ystävän ja oppaan. Jänis auttaa Veetiä löytämään taitonsa ja voimansa. Välillä Veeti näkee myös salaperäisen vaaleahiuksisen tytön, joka muistuttaa hänen ihastustaan Matiltaa. Tytön ja jäniksen avulla Veeti löytää ollumien salaisen kaupungin, jota liekot ovat etsineet jo pitkään. Yhdessä metsäneläinten kanssa he valtaavat kaupungin, jotta ollumit eivät voi piiloutua sinne taistelujen loppuksi. Sen jälkeen Veeti lähtee liekkojen kotikaupunkiin. Hän tietää kuitenkin, että hänen pitäisi palata kotiin perheensä ja ystäviensä luokse, vaikka hän onkin viihtynyt Harsomaailmassa oikein hyvin.

18. Kuinka kauan tapahtumat kestävät?

Harsomaailmassa Veeti on 3–4 päivää. Kotona kuluu tunteja, iltapäivästä aamuyöhön.

19. Miten Veeti joutuu Harsomaailmaan?

Veeti seuraa Susannaa salaa. Kun Susanna katoaa näkyvistä, Veeti etsii häntä metsästä. Silloin Veeti löytää sattumalta tien Harsomaailmaan.

20. Miksi liekot ovat metsässä?

Heillä on metsässä tärkeä tehtävä: he aikovat tuhota ollumien hyökkäystornit. Hyökkäystorneista ollumit voivat hyökätä muiden kimppuun ja pysyä itse turvassa. Silloin ollumeja on vaikea voittaa. Siksi liekkojen soturijoukko tuhoaa kaikki tornit.

Tämän lisäksi liekot haluavat löytää ollumien salaisen kaupungin ja estää ollumeja palaamasta sinne.

21. Mikä seuraa Veetiä ja liekkoja metsässä?

Valtavan suuri jänis, joka tuli Harsomaailmaan Veetin mukana. Jänis on Veetin opas, ja se auttaa häntä Harsomaailmassa. Jänis osaa muuttaa muotoaan.

22. Mikä yllätys liekoilla on Veetille?

He ovat tehneet satulan, joka sopii jäniksen selkään. Sen avulla Veeti voi matkustaa metsässä kovaa, eikä hänen tarvitse kävellä, kun liekot lentävät.

23. Kenet Veeti näkee yöllä?

Hän näkee salaperäisen tytön, jolla on kimaltava puku ja samanlaiset vaaleat hiukset kuin Matildalla. Tyttö muistuttaa Matilda, mutta osaa juosta todella kovaa ja opastaa Veetiä metsässä.

24. Ketkä auttavat liekkoja valtaamaan ollumien kaupungin?

Metsäneläimet. Mukana on mäyriä, peuroja, hirvi, kaniineja, hiiriä, kettuja ja karhuja.

25. Miksi Veetiä hermostuttaa lähteä liekkojen kaupunkiin?

Hän ei tiedä, mitä tekee siellä. Hänellä ei ole siellä perhettä, kuten liekoilla. Lisäksi Veeti miettii, onko Susanna liekkojen kaupungissa. Silloin Susanna voi ehkä kertoa liekoille, että Veeti on seurannut häntä Harsomaailmaan salaa. Liekot eivät välttämättä pitäisi siitä.

Veeti ajattelee myös, että hänen pitäisi lähteä omaan kotiinsa. Hän ei ole kovin innostunut siitä, koska hän on päässyt seikkailuihin Harsomaailmassa ja tuntee, että on taitava, onnistuu ja osaa kaikenlaista Harsomaailmassa. Kotona näin ei ole.

26. Ketkä Veeti tapaa metsässä, kun hän palaa kotiin?

Veeti tapaa kolme miestä, joilla on huomioliivit, taskulamput ja radiopuhelin. Miehet kuuluvat etsintäpartioon, joka etsii Veetiä metsästä. Veetin perhe on ilmoittanut Veetin kadonneeksi, kun hän ei ole tullut kotiin eikä vastannut puhelimeensa.

Teema

27. Miksi Veeti ajattelee, että hän ei ole sankari?

Hän onnistuu tuhoamaan ollumien tornin ja ajamaan ollumit pakoon vain ihan vahingossa. Veeti yrittää ampu ollumeja, mutta ampuukin liekkojen oman suojakiven alas. Hetken tilanne näyttää pahalta, mutta sitten kilpi putoaa ollumien niskaan. Sen jälkeen taistelu on ohi.

Kotona Veetin perhe huomaa vain virheet ja epäonnistumisen, eikä huomioi Veetin onnistumisia tai osittaisia onnistumisia.

28. Miksi Veeti ajattelee, että hänen veljensä Viljami on erityinen?

Viljami on lahjakas jalkapallossa, ja vanhemmat panostavat Viljamin harrastukseen paljon. Veetillä ei ole samanlaisia erityistaitoja. Hän on myös (omasta mielestään) hyvin tavallisen näköinen. Veeti ei saa kovin paljon huomiota perheeltään, vaan jää veljen varjoon ja jopa unohduksiin.

29. Ketä ystäväänsä Veeti ajattelee paljon? Miksi?

Veeti ajattelee paljon Matilda, koska on ihastunut/rakastunut Matildaan. Matilda on pääsyy siihen, että Veeti päättää palata takaisin Harsomaailmasta. (Matilda on Veetille jotakin kaunista ja erityistä, vaikkakin kaukaista. Siksi Veeti ajattelee Matilda, aina kun näkee tähdet.) Veeti ajattelee kuitenkin usein myös Susannaa ja on kiitollinen siitä, että löysi Harsomaailman Susannan avulla.

Kollaasi

Tavoite: tekstinymmärtämisen taitojen ja tekstianalyysin harjoittelu, referointitaidot, neuvottelu- ja yhteistyötaidot ryhmässä

Tehtävä on tarkoitus tehdä sen jälkeen, kun oppilaat ovat lukeneet tai kuunnelleet kirjan kokonaan. Kollaaseja voi kuitenkin teettää sitä mukaa, kun kirjaa luetaan, esim. luku kerrallaan Tällöin kollaasi toimii välineenä luetun/kuullun välittämässä prosessoinnissa.

Oppilaat työskentelevät parin kanssa tai pienissä ryhmissä. Jokainen ryhmä saa tehtäväksi oman luvun kirjasta. Ryhmät lukevat tämän luvun hyvin. Sen jälkeen he tekevät yhteistyössä kollaasin, joka kertoo luvusta.

Kollaasit voivat olla kokonaan kuvallisia, tai niihin voi liittää avainsanoja tai muutaman lauseen mittaisen kuvailevan (tai referoivan) tekstin. Opettaja ohjeistaa ryhmät siitä, mitä asiaa kollaasien pitäisi kuvata tai käsitellä. Kollaasit voivat esitellä esimerkiksi luvun tapahtumat, paikat tai henkilöt. Kollaasien on tarkoitus saada oppilaat prosessoimaan lukemaansa ja rohkaista heidän omaa tulkintaansa tarinasta.

Materiaalin oppilaat voivat valita itse koulun resurssien puitteissa: he voivat piirtää itse, valokuvata ja tulostaa kuvat tai leikata kuvia lehdistä. Oppilaat voivat myös kerätä luonnosta materiaalia kollaasiinsa. Materiaalilustaksi sopii paperiarikki (A2 tai A3), mutta esitys voi olla myös sähköisessä muodossa. Alustana voi toimia koulun oma sähköinen alusta (Moodle, Fronter, ItsLearning tms.), Internetin ilmainen alusta (esim. Padlet, Popplet, Flīnga), maksullinen alusta, jos koululla on sellainen käytössä (esim. ThingLink) tai Papuri-kirjatyökalu, jolloin tuotokset saa e-kirjaksi nettiin (<http://papuri.papunet.net>). Ryhmä voi myös tehdä kirjasta oman wikin, jolloin kollaasit ovat osa wikin sisältöä.

Jos ryhmä on taitava, opettaja voi halutessaan antaa ryhmälle kirjallisuusanalyysin avainsanoja (päähenkilö, sivuhenkilö, juoni, käänne, miljö, teema, kertoja, dialogi jne.), jotka oppilaiden täytyy sisällyttää tuottamiinsa kollaaseihin. Oppilaiden kollaasit voivat lukujen sijasta käsitellä myös koko tarinaa. Käsittely voi tapahtua juonen esittelynä tai oppilaat voivat kollaasissa kuvata omia tuntemuksiaan tai tulkintojaan kirjasta.

Mikäli kollaasit tehdään sähköisessä muodossa julkisesti eivätkä oppilaiden nimet tai tiedot näy niissä, niitä saa mielellään – koulun sääntöjen puitteissa – jakaa Unohtuneen maan facebook-sivulle:
<https://fi-fi.facebook.com/unohtunutmaa/>.

Kirjoita kuvasta - ihminen

Kuva 1

Tavoitteet: tuottamistaidot, kirjalliset taidot, ihmisen kuvaileminen

Oppilaat kirjoittavat kuvasta tehtävänannon A tai B mukaisesti, ryhmän tason mukaan. Taitavat kirjoittajat voivat toki tehdä molemmat tehtävät. Oppilaiden kanssa voi olla hyödyllistä keskustella ihmisen kuvailemista ennen kuin he aloittavat tehtävän. Jos kirjoittaminen on hankalaa, oppilaiden kanssa voi laatia tukilistan, joka sisältää sopivia sanoja, fraaseja ja mallilauseita. Tehtävän voi tehdä paperille (ja opettaja korjaa) tai sähköisesti. Jos ryhmä tekee tehtävänannon B, oppilaille on hyvä antaa tilaisuus tutustua toistensa teksteihin.

Ryhmässä voi myös keskustella siitä, mitä tulkinta tarkoittaa: Jokaisella on oikeus tulkita kuulemaansa tarinaa haluamallaan tavalla, mutta oma tulkinta täytyy osata perustella. Lisäksi täytyy muistaa, että ryhmän muilla jäsenillä on yhdenvertainen oikeus omaan perusteltuun tulkintaansa. Jos tehtävänä on itse kuvitella uusi henkilö, vapaudet omaan tulkintaan ovat suuremmat.

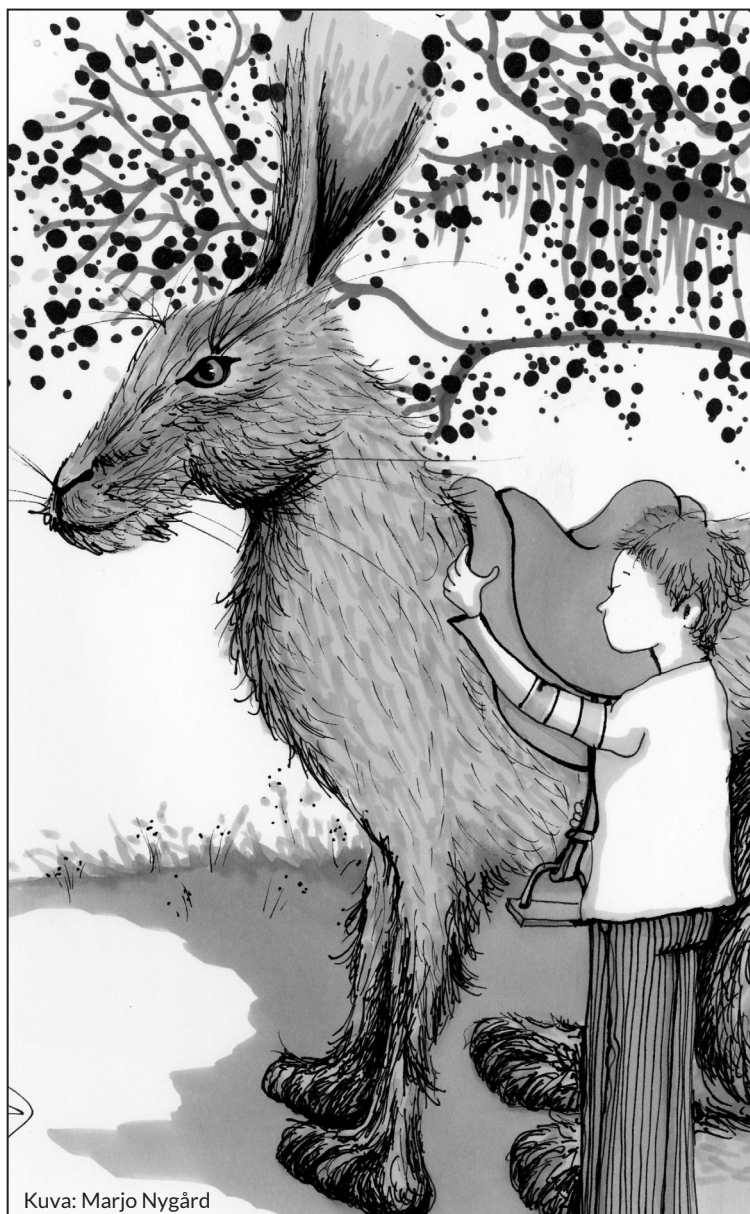
Kirjoita kuvasta - tapahtuma

Kuva 2

Tavoite: tuottamistaidot, kirjalliset taidot, toiminnan kuvaileminen

Oppilaat kirjoittavat kuvasta tehtävänannon A tai B mukaisesti, ryhmän tason mukaan. Taitavat kirjoittajat voivat toki tehdä molemmat tehtävät. Oppilaiden kanssa voi olla hyödyllistä keskustella toiminnasta ja toiminnan kuvaamisesta ennen kuin he aloittavat tehtävän. Jos kirjoittaminen on hankalaa, oppilaiden kanssa voi laatia tukilistan, joka sisältää sopivia sanoja, fraaseja ja mallilauseita. Tehtävän voi tehdä paperille (ja opettaja korjaa) tai sähköisesti. Jos ryhmä tekee tehtävänannon B, oppilaille on hyvä antaa tilaisuus tutustua toistensa teksteihin.

Ryhmässä voi myös keskustella siitä, mitä tulkinta tarkoittaa: Jokaisella on oikeus tulkita kuulemaansa tarinaa haluamallaan tavalla, mutta oma tulkinta täytyy osata perustella. Lisäksi täytyy muistaa, että ryhmän muilla jäsenillä on yhdenvertainen oikeus omaan perusteltuun tulkintaansa. Jos tehtävänä on keksiä tarinaa itse, vapaudet omaan tulkintaan ovat suuremmat.

Kuva: Marjo Nygård

a) Kuka on kuvassa?
Kerro, mitä tiedät hänestä.

b) Ekeksi itse, kuka kuvassa on.
Anna hänelle uusi nimi,
älä käytä kirjan henkilön nimeä.

Kirjoita vastaus kysymyksiin:

- Kuka kuvassa on?
- Mistä hän on kotoisin?
Onko hän kotoisin meidän maailmastamme
vai jostakin toisesta maailmasta?
- Kuinka vanha hän on?
- Minkä näköinen hän on?
- Millainen luonne hänellä on?
- Missä hän asuu nyt?
- Mistä hän tykkää?
- Mitä hän pelkää?

a) Mitä kuvassa tapahtuu?
Kerro kuvasta.

b) Keksi oma tarina.
Anna ihmisille ja paikalle uudet nimet,
älä käytä kirjan nimiä.

Kirjoita vastaus kysymyksiin:

- Keitä kuvassa on?
- Ovatko he ystäviä?
- Missä he ovat?
- Miksi he ovat siellä?
- Mitä he tekevät kuvassa?
- Mitä he tekevät seuraavaksi?

Nopea bingo

Nopea bingo toimii samoilla säännöillä kuin tavallinen bingo. Nopeassa bingossa tavoitteena on saada rastitettua kolme kohtaa samaan riviin. Rivi voi olla vaakasuorassa, pystysuorassa tai vinottain. Ryhmä voi pelata yksin, parin kanssa tai esim. kolmen ryhmässä. Enemmän tukea tarvitsevien oppilaiden kanssa jokainen opettajan lukema bingon kohta on hyvä käydä yhteisesti läpi. Bingon avulla oppilaat voivat kerrata kirjan tapahtumat tai myös tutustua sen sisältöön. Bingon pelaaminen ei välttämättä vaadi koko kirjan lukemista, mutta tässä tapauksessa ryhmän on hyvä tutustua kirjan kuvaukseen ja pelilautojen sanastoon hyvin etukäteen.

Esivalmistelut

Sivun alalaidassa on valmiit väitteet bingolapuille. Yhdelle lapulle tulee taulukkoon 3 x 3 väitettä, ja ne kannattaa laittaa jokaiselle lapulle eri järjestykseen. Ruudukon kokoa voi muokata oppilaiden taitojen mukaan, se voi olla myös esim. 4 x 4 tai 2 x 2. Ruudukkoa voi helpottaa myös merkitsemällä joihinkin ruutuihin valmiiksi pelkän rastin. Erilaisia lappuja olisi hyvä olla riittävästi, jotta bingoa voi pelata kokonainen luokka. Väitteitä on alla 35, joten kaikkia väitteitä ei tule kaikille lapuille.

Toteutus

1. Oppilaat saavat bingolaput (yksin tai parin kanssa). Laput luetaan läpi.
2. Opettaja avaa sokkona kirjan ja lukee sieltä ääneen 1-3 lausetta ryhmälle. (Luettuun kohtaan voi sen jälkeen liimata pienen post it -lapun, jotta kohdan voi myöhemmin tarvittaessa tarkistaa.)
3. Oppilaat kuuntelevat ja rastittavat lapuilleen ne kohdat, jotka pätevät opettajan lukemaan kohtaan.
4. Tätä jatketaan, kunnes joku saa bingon. Bingon saa kolmen suorasta.

HUOM:

Joistakin lauseista voi tulla parikin rastia kerralla. Ryhmän kanssa voi olla hyvä käydä ääneen luetut lauseet läpi (esim. ymmärtämisen varmistamiseksi) ja erikseen sopia, mikä kohta hyväksytään rastitettavaksi ja mitä ei. Esimerkiksi kielenopiskelijat voivat hyötyä tästä. Itseohjautuvan ja/tai taitavan ryhmän kanssa tätä ei tietenkään ole pakko tehdä.

Lauseessa on:

ollumi

liekko

Susanna

Matilda

Veeti

Veetin isä, äiti tai Viljami

Harsomaailma

metsä

liekkojen kaupunki

liekkojen leiri

ollumien kaupunki

eläin

miekka

nuija

jousipyssy tai nuoli

joku puhuu

iloinen

surullinen

taistelu

taivas tai tähdet

nukkua

kännykkä

hiipiä

tuli

vihainen

kimaltava tyttö

itkeä

lentää

juosta

On yö.

On aamu.

On juhlat.

suuri kivi

ovi

etsintäpartio

On kylmä.

ystävä

Bingopohja

Malli

iloinen	Harsomaailma	metsä
nukkua	etsintäpartio	surullinen
On yö.	suuri kivi	taistelu
